

به تازگی یورونیوز مصاحبه‌ای تفصیلی با حسین شریعتمداری، مدیر مسئول کیهان انجام داده و منتشر کرده است. یورونیوز در مقدمه این مصاحبه نوشته است: «حسین شریعتمداری، مدیر مسئول روزنامه یوزنامه یوز کیهان از نظر بسیاری از مخالفان و موافقان حکومت ایران سخنگوی اصلی نظام و منجات روزنامه‌اش حادی جان کلام حکومت در قبال مسائل مختلف داخلی و خارجی است. او در مطبوعات ایران مهم ترین منتقد برجام و مذاکره ایران و آمریکاست در حالی که ایران در آستانه برداشتن نام خود از خروج از برجام است، شریعتمداری در گفت‌وگو با یورونیوز، ضمن نقد دیپلماسی دولت روحانی، از این اقدام ایران استقبال می کند چرا که او معتقد است برجام «کلاه گشادایی بود که آمریکا و اروپا بر سر دولت روحانی گذاشتند.» آنچه می خوانید متن کامل این مصاحبه است که در پایگاه این رسانه منتشر شده است.

یورونیوز: شما در تحلیل‌های خودتان در روزنامهٔ کیهان، بسته به ماکرون را توهین‌آمیز می‌دانید و معتقدید پاریس در ازای وعدهٔ نسیمه تامین نقدبنگنی اینستکس، خواهان آن است که ایران برنامهٔ موشکی و قدرت منطقه‌ای خود را متوقف کند. به نظر تان قدرت منطقه‌ای ایران تا کجا باید توسعه یابد؟

شریعتمداری: پیشنهادات آقای ماکرون تا حالا همان پیشنهادات دونالد ترامپ بوده است. خودش هم به صراحت گفته است ما همان دیدگاه را دنبال می‌کنیم. اینستکس هم در حقیقت تحقیر مردم ایران است. ضمناً اینستکس به معنای نفی رسمی برجام است. آمریکا بر برجام خارج شد و با این کار قطعه‌نامه ۲۳۳۱ شورای امنیت سازمان ملل را که به‌مثابه تضمین برجام بود نقض کرد. اروپایی‌ها گفتند ما در برجام می‌مانیم. اما ماندن اروپایی‌ها در برجام یعنی پایبندی به تعهداتشان ولی اروپایی‌ها یک‌سوز تمامی تحریم‌های آمریکا را اعمال می‌کنند و از سبزی دیگر به تعهدات برجامی خودشان پایبند نیستند. پس چطور می‌گویند در برجام باقی مانده‌اند؟ اصلاً مگر هنوز برجامی وجود دارد؟ وقتی یکی از طرفین اصلی برجام از این معاهده خارج می‌شود، بقیه اگر قرار است در برجام بمانند، باید به تعهداتشان پایبند باشند. نمی‌شود که به هیچ یک از تعهداتشان عمل نکنند، تمامی تحریم‌های آمریکا را هم اعمال بکنند، در عین حال بگویند ما هنوز در برجام هستیم. من معتقدم این یک کلاه گشاد است. البته برجام هم یک کلاه گشاد بود. جدا از اینکه الان اساما برجامی در کار نیست، اینستکس عین تحقیر ماست. اینستکس یعنی نفث در برابر غذا و دارو. این کار را با صدام کردند؛ صدامی که شکست خورده بود و همه چیزش را از او گرفته بودند. ما که الان قدرت اصلی منطقه هستیم، می‌خواهند معادله نفث در برابر غذا و دارو را ما کنند؟ آن هم به ما این شکل بسیار تاسف‌آور. اروپا طبق برجام متعهد است نفث ما را بخرد ولی الان ایسن کار را انجام نمی‌دهد. مطابق اینستکس، ما باید نفتمان را به کشورهای غیراروپایی بفروشیم و پول این نفث را بفروشیم اروپا، سپس از اروپا به دارو بخیریم و اروپایی‌ها هم پول ما را به این شرکتی که به ما غذا و دارو فروخته، پرداخت کنند. تن دادن به این امر، یک نوع یونلگی است. به همین دلیل کسانی هم که خیلی کشته و مرده برجام بودند، وقتی اینستکس را دیدند، گفتند این یک لعانت است. اما درباره قدرت منطقه‌ای، چه کسی قرار است این قدرت را اندازه بگیرد؟ ما باید هر چه می‌توانیم قدرتمند شویم. این یک قاعده است و همهٔ کشورها این قاعده را رعایت می‌کنند. الان فرانسه و انگلیس و آمریکا حاضرند قدرتش را کم کنند؟

یورونیوز: اگر عربستان هم بخواهد مدام قدرتمندتر شود، رقابت تسلیحاتی در منطقه راه می‌افتد.

شریعتمداری: عربستان هم هر چه می‌تواند قدرتمند شود. ما از اینکه کشورهای منطقه قدرتمند باشند استقبال می‌کنیم. حرف ما این است که پادو و عامل بیگانه نباشید. اگر بخواهند عامل بیگانه باشند، معلوم است که قبول نداریم. ولی اگر بخواهند خودشان مقتدر باشند، قبول می‌کنیم. اصلاً ما معتقدیم که امنیت منطقه را خود کشورهای منطقه باید حفظ کنند. ولی بدون وابستگی به قدرت‌های بیرونی، اما چه کسی گفته رقابت تسلیحاتی در منطقه ایجاد می‌شود؟ ما که حاضر به چنین کاری نیستیم. عربستان گاو شیشه است و او را دارند می‌کوبند. عربستان اگر می‌تواند قدرت تسلیحاتی پیدا کند، این کار را بکند. وقتی کشورهای دیگر تهدید نظامی علیه ما هستند، طبیعی است که ما باید قدرت نظامی داشته باشیم. آیا شما می‌توانید کشوری را پیدا کنید که ما فقط سلیم برخوردار باشد و روی قدرت نظامی و اقتدارش معامله کرده؟ چنین چیزی هیچ جای دنیا نیست. چطور فرانسه و آمریکا و انگلیس می‌توانند به عربستان اسلحه بدهند که مردم مظلوم یمن را بکشند، بعد ما می‌گویند شما چرا تسلیحات دارید، چرا نداشته باشیم؟

یورونیوز: وقتی عربستان و ایران مدام سلاح می‌خرند یا می‌سازند، نوعی جنگ سرد در خاورمیانه ایجاد می‌شود. این روند، خاورمیانه را تبدیل می‌کند به انبار باروت. ولی، مثلاً در منطقه تسلیحات بنایو، سیاستمداران غافل بدون رقابت تسلیحاتی مشغول مدیریت جوامعشان هستند. شریعتمداری: کشورهای اسکندنبایو دشمن ندارند ولی آمریکا با صراحت می‌گوید ما برانزادی جمهوری اسلامی را به عنوان یک خط استراتژیک مد نظر داریم و این امر با تغییر دولت‌ها هم تغییر نمی‌کند. **یورونیوز: ولی دونالد ترامپ که صریحاً گفته آمریکا دنبال برانزادی حکومت ایران نیست.**

شریعتمداری: این ظاهر قضیه است. آمریکا اصلاً با ایران هراسی به عربستان اسلحه می‌فروشد. ما کجا تهدیدی علیه دیگران بودایم؟ شما یک نقطه جهان را نشان دهید که آشوب شده باشد و پای آمریکا در میان نباشد. کشورهای اسکندنبایو متحد ایران هستند. ما مدتها آمریکا نیستیم. آمریکا ما را مدرکیر است و به ما می‌گوید اسلحات را کنار بگذار تا راحت بخوریم. **یورونیوز: به نظر تان سیاست‌های حکومت ایران چه نقشی در شکست گیری ایران هراسی داشته؟**

شریعتمداری: هیچ نقشی نداشته. **یورونیوز: ولی آقای روحانی در یکی از سخنرانی‌هایش در جریان مبارزات انتخاباتی سال ۹۶، خطاب به جناح مقابل گفت مواضعی را اتخاذ می‌کنید که کشورهای همسایه از کشور ما می‌ترسند. وقتی رئیس‌جمهور ایران هم چنین حرفی می‌زند، به نظر می‌رسد ایران هراسی فقط ناشی از تبلیغات آمریکا نیست.**

شریعتمداری: شما باید به شواهد و اسناد نگاه کنید. هنوز چند روز از پیروزی انقلاب ما نگذشته بود که دشمنان خارجی با ما درگیر شدند و تا حالا یکسره

یورونیوز: به این سخنان شما می‌توان ان‌قالت‌های زیادی وارد کرد ولی اجمالاً باید گفت جهان سیاست روی این نکته اجماع دارد که اوپاما یک سیاستمدار لیبرال دموکرات است و ترامپ لیبرال دموکرات نیست. دوباره می‌پرسم: آیا ترامپی که دغدغه‌های دموکراتیک ندارد، گزینه مناسب‌تری برای مذاکره با حکومت ایران نیست؟ **شریعتمداری:** نه مذاکره برای چه هدفی؟ مذاکره تعریف مشخصی دارد. کف مذاکره نقاط مشترک است. سقف مذاکره نقطه‌ای است که به آن جا می‌رسند. این وسط یک پد و بستن هم صورت می‌گیرد تا طرفین به سقف مذاکره برسند. ما با آمریکا راجع به چه چیزی مذاکره کنیم؟

یورونیوز: راجع به رفع فشار فعلی آمریکا بر ایران.

شریعتمداری: بله. ولی ترامپ نمی‌گوید بایبید مذاکره کنیم تا به یک نقطه مقبول طرفین برسیم. می‌گوید بایبید ما خواسته‌هایمان را به شما دیکته کنیم. از همین حال دارد چنین حرفی می‌زند. چرا ما منطقه تبدیل شده. طبق شواهد و اسناد، ما کدام کشور را در منطقه تهدید کرده‌ایم؟

یورونیوز: سیاست‌مدار صدور انقلاب و برپایی هرسالهٔ تظاهرات سیاسی در سج در این چهل سال، از نظر شما باید به تحریک کشورای منطقه، به‌خصوص عربستان، نبوده است؟

شریعتمداری: تظاهرات سیاسی در حج، برالت از مشرکین است. یعنی ما در آن‌جا اعلام می‌کنیم زیر بار زورگویی قدرت‌های بزرگ نمی‌رویم. این یک امر کاملاً استقلال‌طلبانه است. این کار کجایش مشترک دارد؟

یورونیوز: اشکالش این است که در یک کشور دیگر تظاهرات سیاسی می‌کنید. شریعتمداری: چه عیبی دارد؟ این تظاهرات مبتنی بر مبنای دینی ماست. عربستان هم باید حامی این تظاهرات باشد. عربستان که مالک حرمین شریفی نیست، برالت از مشرکین هم یک امر دینی است. چه عیبی دارد که ما بگوییم زیر بار زور نمی‌رویم؟ آمریکا چرا باید از این کار بدش بیاید؟

یورونیوز: اگر دولت عربستان هر سال بخواهد در راستای ملاحظات سیاسی‌اش و برداشتش از اسلام، در تهران تظاهرات سیاسی برپا کند و ایران این کار را تحریک‌آمیز و خلاف منافع ملی‌اش بداند، آیا عربستان باید بر این کارش پافشاری کند؟

شریعتمداری: اگر عربستان می‌خواهد در تهران تظاهرات کند تا بگوید زیر بار زور نیاید رفت، به روی چشم. ولی اگر بخواهد در تظاهراتش از آمریکا دفاع کند، معلوم است که اجاز نمی‌دهیم. **یورونیوز: در نقد این آرای شما می‌توان گفت حکومت ایران سال ۸۸ به مردم خودش اجازه تظاهرات سیاسی نداد. پس چطور انتظار دارد که عربستان هر سال به حجاج ایرانی اجازه تظاهرات سیاسی بدهد؟**

شریعتمداری: عربستان الان چندین سال است به ما اجازه تظاهرات نمی‌دهد. ولی تظاهرات ما در عربستان تظاهرات اسلامی است. این فرق دارد با اینکه شما در یک کشور علیه یک کشور دیگر تظاهرات کنید. برالت از مشرکین مثل نماز است، چون یک دستور قرآنی است. عربستان هم باید این اصل را رعایت کند. مسا که نتقنیم یک عده در عربستان به نفع یکی از دشمنان سیاسی عربستان تظاهرات کنند.

یورونیوز: پس شما می‌فرمایید تظاهرات حجاج در عربستان، جنبه سیاسی ندارد. شریعتمداری: نتقتم جنبه سیاسی ندار. می‌گویم مبنای دینی دارد و این مبنای دینی بین همهٔ مسلمین مشترک است. اصلاً دین ما با سیاست آمیخته است و دیانت و سیاست ما عین یکدیگرند. اما از زمانی که عربستان فشار آورد و یک عده از حجاج ما را شهید کرد، در ایران هم پذیرفتند که آن‌جا دیگر تظاهراتی صورت نگیرد.

یورونیوز: بیرون مسراغ برجام، ظاهراً به حسن روحانی بوده است. به نظر تان اگر هیلاری کلینتون رئیس‌جمهور آمریکا می‌شد، برجام چه سرنوشتی پیدا می‌کرد؟

شریعتمداری: هیچ فرقی نمی‌کرد. چون آقای ترامپ چهره بی‌روتوش آمریکاست و اوپاما چهره با رتوش آمریکا بود. اغلب تحریم‌های ترامپ در زمان اوپاما هم برقرار بود. قطعه‌نامه ۱۹۲۹ که مادر شما است تحریم‌هایی متعلق به دوران اوپاما است. اگر درصد کل تحریم‌هایی که از اول انقلاب تا به حال علیه ایران وضع شده، متعلق به دوران اوپاماست. بنابراین فرقی بین ترامپ و اوپاما نیست. شما فکر می‌کنید ترامپ چطور انتخاب شد؟ هر کسی از راه برسد، جمهوریخواهان از ریاست جمهوری او حمایت می‌کنند؟

یورونیوز: ولی برخی از جمهوریخواهان رابیس گرتنه از ترامپ حمایت نکردند. از کاندیدوز رابیس گرتنه تا دیگران.

شریعتمداری: شما فکر می‌کنید کاندیدوز رابیس یک جمهوریخواه برجسته است؟

یورونیوز: اجازه بدهید این سؤال را ببرسم: آیا ترامسپ که در آمریکا تقریباً فردی خبیال سیستم محسوب می‌شود که دغدغه‌های لیبرال دموکراتیک ندارد، در قیاس با سایر روسای جمهور آمریکا، گزینه مناسب‌تری برای مذاکره و امتیاز گرفتن نیست؟

شریعتمداری: اوپاما دغدغه لیبرال دموکراتیک داشت؟ قتل عام یمن و غزه متعلق به دوران اوپاما نیست؟ فرق اوپاما و ترامپ فقط در این است که اوپاما دست چپ‌نوی‌اش را در دستکش مخملین کرده بود ولی دست چپنی ترامپ علنی است و اتفاقاً این علنی بودن برای ما بهتر است. شخصیت فردی و حقوقی افراد متفاوت است. شما نگذاشتید حرف من تمام شود. داشتم می‌گفتم هر چیزی که در آمریکا می‌خواهد کندیدیا می‌کند، افراد را غریبال می‌کند. مگر می‌شود یک آدم دیوانه از آن چند فیلتری که بر سر رانمش است، راحت رد شود و کاندیدایی حزب جمهوریخواه شود؟ ترامپ خودش را به دیوانگی می‌زند. نیکی هیلی با صراحت می‌گفت به من دستور داده بود که از او چهره یک آدم منطقی و دیوانه ترسیم کنم تا دیگران از او بترسند. شما می‌گویید اوپاما لیبرال و طرفدار حقوق بشر است. بنده می‌گویم این طور نیست. اگر اوپاما اوپاما زندان گوانتانامو را تعطیل نکرد، جواز حمله به حزب‌الله را و محاصره نوار غزه را داد. چطور می‌گویید اوپاما لیبرال است؟ آقای اوپاما در دفاع از حقوق با صداقت نداشت.

سیاسی

Siyasi@kayhan.ir

یورونیوز: پس خطر جنگ را به کلی منتفی می‌دانید.

شریعتمداری: معتقدم احتمال بسیار ضعیفی هست که جنگ درگیرد ولی حتی اگر جنگ شروع شود، ما این طرف با اقتدار ایستاده‌ایم.

یورونیوز: منتقدان داخلی سیاست خارجی حکومت ایران می‌گویند پولسی که صرف حزب‌الله لبنان و گروه‌هایی مثل لشکر فاطمیون می‌شود، باید در مناطق محروم کردستان و سیستان و بلوچستان و غیره هزینه شود. چه پاسخی به این انتقاد دارید؟

شریعتمداری: معذرت می‌خواهم: من این انتقاد را خیلی احقانه نمی‌دانم. اگر شما به مقاومت کمکی می‌کنید، صدقه نمی‌دهید بلکه هزینه امنیت خودتان را می‌پردازید. اگر مقاومت جلوسی داعش را نگیرد، شما باید با داعش در ایران درگیر شوید. مگر تا ۷۵ کیلومتری مرز ما نیامدند؟ مگر در ایران عملیات تروریستی انجام ندادند؟ این یک ارزش بزرگ برای جمهوری اسلامی است که با دشمنانش بیرون از مرزهای خودش درگیر می‌شود. اما کسانی که این انتقاد را مطرح می‌کنند، به نظر من یا نمی‌فهمند (که به‌نظرم این موضوع خیلی واضح‌تر از آن است که کسی که به مذاکره نیاز دارد، ترامپ است. آقای ترامپ از وقتی که از برجام خارج شده، تا جایی که من یادم

مثلاً کسی می‌آید و وعده رفاه می‌دهد. این حرف‌ها را که همه می‌زنند…

یورونیوز: مردم به کاندیدای غربگرایی رای دادند که ملاحظاتش در سیاست خارجی، به کلی متفاوت از اسلامگرایان تندرو بود.

شریعتمداری: اولاً آقای روحانی متفاوت از اسلامگراها نیست. ما آقای روحانی را یک شخص مسلمان معتقد می‌دانیم و در مقابل دشمن، در این زمینه‌ها اتفاق نظر داریم. داشتم می‌گفتم که مردم به وعده‌ها رای می‌دهند. مردم رای دادند که برجام ایجاد شود. اما برجام آن چیزی نشد که مردم می‌خواستند.

بعسی برجام فتح‌الفتح و بزرگ‌ترین معجزه قرن نشد. البته نمی‌گویم آقایان تعمد داشتند. ما ارادت داریم به این آقایان. من یک دفعه هم به خبرنگار واشنگتن‌پست گفتم که ما یک موی ظریف را با همه تیم‌های مذاکره‌کننده شما عوض نمی‌کنیم. حقیقت این است برجامی که قولش داده شده بود و مردم به آن ناخوش بودند، محقق نشد. آقایان هم می‌گویند ما مقصر نیستیم و طرف مقابل به ما کمک زده است. ما هم می‌گوییم حداقلش این است که شما فریب خوردید. **یورونیوز: آقای روحانی هم می‌تواند به شما بگوید دی ماه ۹۵ ترامپ به قدرت رسید و گفت برجام را قبول ندارد ولی مردم ایران از دلبیشت ۹۶ به من رای دادند و سیاست خارجی مد نظر**

درایت رهبری گذاشته شود. نظر شما درباره این انتقاد چیست؟

شریعتمداری: این یک نوع دروغ‌پردازی است. از نوع دروغ‌های شادخر هم هست. تمام نظرات حضرت آقا هست که گفته‌اند این موارد باید در مذاکرات رعایت می‌شد. ولی آقایان رعایت نکردند. بنابراین چگونه می‌توانند بگویند برجام نتیجه نظر و تصویب رهبری است؟

یورونیوز: ولی دولت می‌گوید جزء به جزء متن برجام را با رهبری چک کرده است.

شریعتمداری: نظرات آقا در آن پیام ۹ پام ۹ ماهه‌ای هست. ضمناً گفتند ملاحظات مجلس هم باید رعایت شود. کدامش رعایت شد؟ خود آقای ظریف می‌گوید ما رعایت نکردیم. مثلاً رهبری گفتند لنو تحریم‌ها بعد از اینکه ما امتیازات را دادیم، خدمه آمریکاست؛ زیر بار این روید، ما این جمله را تیتیر یک روزنامه‌مان کردیم. ولی آقایان زیر بار رفتند و به حرف‌های رهبری توجه نکردند.

یورونیوز: پس به نظر شما مسئولیت پذیرش برجام از سوی نظام جمهوری اسلامی، نهایتاً متوجه رهبر ایران نیست؟

شریعتمداری: نه، مسئولیتش با دولت است. **یورونیوز:** مگر مسئولیت پذیرش قطعنامه ۵۹۸ با آیت‌الله خمینی نبود؟

صفحه ۷

پنج‌شنبه ۲۱ شهریور ۱۳۹۸

۱۲ محرم ۱۴۴۱ – شماره ۲۲۲۸۰

یورونیوز: قسمت اجرا نشده‌اش که – به قول خود شما – متعلق به طرف مقابل است. **ایران تعهداتی را پذیرفت و آنها را اجرا کرد و به فوایدش هم نرسید.**

شریعتمداری: به همین دلیل هم الان گفته‌اند باید برگردیم به مراحل قبلی. مگر نگفته‌اند باید تعهداتمان را کاهش دهیم و تدریجاً از برجام خارج شویم؟ در مواردی هم که محرز بود اجازه ندادند مثلاً برجام دو یا پالرمو به شکلی دیگر و یا سی‌اف‌تی را حتی قدم برداشته بودند، نمونه‌اش اف‌ای‌تی‌اف که اجازه نداد، یا پالرمو به شکلی دیگر و یا سی‌اف‌تی را که ادامه همان‌ها بود.

یورونیوز: شما می‌فرمایید برجام از دست رفته و ایران باید در برابر فشارهای آمریکا مقاومت کند. هزینه این مقاومت را مردم ایران در شرایطی می‌پردازند که مقامات سیاسی در رفاه و به سر می‌برند و کاندیداهای ریاست جمهوری و همین‌طور روسای سابق قوه قضائیه، یکدیگر را به فساد مالی متهم کرده‌اند. چرا حکومت برای رفاه و آسایش مردم، از آرمان‌های ایدئولوژیک خودش کوتاه نمی‌آید؟

شریعتمداری: بعضی از مسئولین اودگی‌هایی داشته‌اند ولی توده‌های عظیم مسئولین ما واقعا سالم‌اند. بین سران اصلی کشور، هیچ فساد نیست.

از برجام تا اینستکس و رفرا اندوم و مذاکره با آمریکا در مصاحبه یورونیوز با مدیر مسؤل کیهان

شریعتمداری: موردی مثل قطعه‌نامه ۵۹۸ مطابق اصل ۱۱۰ بر عهده رهبری است. اما برجام با قطعه‌نامه ۵۹۸ دارد فرق. پس دولت برای چه کاری است. آیا می‌شود گفت مسئولیت عدم اشتغال با رهبری است؟

شریعتمداری: بین این دو بزرگ‌زار سوءتفاهمی پیش آمده بود و همدیگر را هم به فساد متهم نکردند بلکه بعضی از تخلفات را به رخ هم کشیدند که بعد هم معلوم شد سوءتفاهم است و با همدیگر هم کنار آمدند و موضوع حل شد. حالا اینکه این تخلفات چه بوده بحث دیگری است. اما بایبیم این طرف قضیه را بررسی کنیم. سازش با آمریکا، سازش نیست بلکه تسلیم است. ما باید به خودمان تکیه کنیم و این یعنی اقتصاد مقاومتی.

یورونیوز: ولی فشار اقتصاد مقاومتی متوجه مردم ایران می‌شود در حالی که فرزندان مقامات و چهره‌های حکومتی در غرب در آسایش زندگی می‌کنند.

شریعتمداری: این مشکل، مشکل مردم و نظام است و به سود دشمن است. اما چه کسی مشغول به برخورد با این مفسدین است؟ قوه قضائیه، قوه قضائیه هم که درون نظام است. پس خود نظام در حال برخورد با مفسدین است. اتفاقاً وظیفه مسئولین این است که از مردمشان حمایت کنند.

یورونیوز: با توجه به حجم نارضایتی‌ها، این برخورد با مفسدین دیرهنگام نیست؟

شریعتمداری: این مبارزه اگرچه با تأخیر شروع شده ولی دیرهنگام نیست. الان دستگاه قضایی مشغول به برخورد با مفسدین است و برایش فرقی نمی‌کند که این آقا پسر فلان وزیر است یا برادر رئیس‌جمهور. حمایت از مردم یعنی این؛ نه اینکه با آمریکا رابطه برقرار کنیم. رابطه برقرار کنیم که هر چه داریم، تقدیم آمریکایی‌ها کنیم؟

وقتی برای امری قانون روشنی وجود دارد، دیگر رفتارندوم برگزار نمی‌کنند. به همین دلیل من فکر می‌کنم بحث رفتارندوم برای بحث انحرافی است. نیازی، به برگزاری رفتارندوم نیست. مخصوصاً درباره امریکا. **یورونیوز: با توجه به اختلافاتی که بر سر رابطه ایران و آمریکا بین جناح‌های حکومت و لایه‌های مختلف افکار عمومی جامعه ایران وجود دارد، مواقید این موضوع به رفتارندوم گذاشته شود؟**

شریعتمداری: نوع نوع رفتارندوم در قانون اساسی پیش‌بینی شده است. یکی رفتارندو تاسیسی، که مربوط به تغییر در بعضی از مقررات قانون اساسی می‌شود. مثل چیزی که قبلاً هم بکار اتفاق افتاده است. نوع دوم، رفتارندوم تقنینی است که باید از سوی دوسوم نمایندگان مجلس درخواست شود. ولی موضوع واردش نیست. وقتی برای امری قانون روشنی وجود دارد، دیگر رفتارندوم برگزار نمی‌کنند. به همین دلیل من فکر می‌کنم بحث رفتارندوم، بحث انحرافی است. نیازی به برگزاری رفتارندوم نیست، مخصوصاً درباره امریکا.

یورونیوز: اگر اکثریت ملت با برقراری رابطه ایران و آمریکا موافق باشند، در این شرایط چطور باید نظرشان را اعلام کنند؟

شریعتمداری: اگر قرار بر این باشد، باید راجع به

هر موضوعی یک رفتارندوم برگزار شود. قانون راهکار را مشخص کرده است. وقتی ما می‌بینیم که آمریکایی‌ها به صراحت از ما می‌خواهند دیکته بنویسیم و بر سر مبنایی قدرت و اقتدارمان با آنها بحث کنیم، طبیعی است که نمی‌توانیم چنین چیزی را بپذیریم. وانگهی از کجا معلوم است که اکثریت مردم خواهان رابطه ایران و آمریکا هستند؟

یورونیوز: حالا که به نظر تان خواسته مردم معلوم نیست، می‌توان رفتارندوم برگزار کرد تا معلوم شود اکثریت مردم خواهان برقراری رابطه ایران و آمریکا هستند یا نه.

شریعتمداری: اگر این طور باشد، باید راجع

به هر موضوعی رفتارندوم برگزار کرد تا نظر اکثریت مردم معلوم شود. پس قانون اساسی و مجلس برای چیست؟ آیا اکثریت نمایندگان مجلس، نموداری از خواسته اکثریت مردم نیستند؟ همه جای دنیا همین طور است. در کدام کشور برای هر چیزی رفتارندوم برگزار می‌کنند؟ این یک بحث کاملاً انحرافی و غیر قابل قبول است. نهاد مجلس وجود دارد و اگر مردم خواهان برگزاری رفتارندوم باشند، دو سوم نمایندگان مجلس می‌توانند وظیفه این خواسته اکثریت مردم را بکنند؟ باید جلوی برجامی را می‌چق‌گرفتند که اجرا نشده؟